

K O B R A

KULTURNÍ OBČASNÍK REGIONÁLNÍCH
AUTORŮ

SRPEN 2005 *** ROČNÍK VI.*** ČÍSLO 8

Citát inspirující:

Pochopil jsem, že opravdové psaní není o psaní, nýbrž o kopání studánek.

Jiří Sehnal

CESTOU DO ITÁLIE

Dálnice

Tma

Sama

Alpy

Spí

Dálnice

Dálnice

Dálnice

Dálnice

Dálnice

Dálnice

Dálnice

Dálnice

Dálnice

Dálnice ...

A dál?

Nic ...

jen MOŘE

DÁLNIC

Václav Franc

BABIČČIN ROK

„Dávno, dávno již tomu ...“ skutečně už 150 let uplynulo od doby, kdy ve čtyřech sešitcích v průběhu několika měsíců vyšla „česká národní bible“ - Babička Boženy Němcové. Je dobře, že letošní rok byl neoficiálně vyhlášen rokem Babičky. A co je ještě více potěšující, že to není jenom formální vyhlášení, ale s působením Boženy Němcové jsem se setkal v dubnu v Domažlicích, v rámci Šrámkovy Sobotky vystoupila paní Kofránková s pořadem věnovaným Boženě Němcové a i v Chotěboři mluvila o naší velké spisovatelce docentka Janáčková. O sběrateli vydání Babičky se píše i v libereckém Kalmanachu (Karel Šípek), Česká pošta vydala dokonce i známku s Kašparovou ilustrací Babičky. Pamětní desku najdete i v Novém Bydžově (pocházel odtud manžel Josef Němec), a tak jsem si řekl, že bych měl i já vzdát hold autorce Babičky a vydal jsem se o dovolené do České Skalice a Ratibořic.

A tak jsem oprášil postřehy z dob školních výletů (tehdy jsem byl v Ratibořicích naposledy) a žasl nad školou v České Skalici, do které chodila tehdy ještě Barunka Panklová. Nenechal jsem si ujít ani zdejší Muzeum Boženy Němcové, kde byla, kromě jiného, instalována výstava prací Adolfa Kašpara, snad nejznámějšího ilustrátora díla (dle mého názoru i nejzdařilejšího). Příjemnou procházkou jsme potom s mojí ženou došli do Ratibořic, prohlédli si zámek, Rodrův mlýn, staré bělidlo a vzpomínali na školní výlety a dobu povinné četby.

Nedávno jsem četl, snad v Tvaru, názory na to, zda by měla být Babička stále povinnou četbou. Chápu, že dnešním dětem připadá život předků v první polovině 19.století pomalu jako pravěk, ale ... stále si myslím, že by si Babičku měl přečíst každý, ne z donucení a možná, že v útlém věku je ještě příliš brzy na to, aby mladý človíček pochopil to, co chtěla tímto „nenáročným“ dílkem Němcová sdělit. Jsem rád, že Babička nepropadla v nedávné anketě o nejčtenější knihu. V oné „Pottromanii“ obsadila 5.místo, podotýkám, že hlasovali převážně děti. Takže je vidět, že Babička není vůbec mrtvé dílo, že se stále čte a číst bude. Má svoje kouzlo, neboť se dá otevřít kdekoliv, je pohádkovou knížkou, lidovým kalendářem, napínavou detektivkou, učebnicí jazyka a především lidsky přesvědčivou výpovědí o dobách, kdy život nebyl žádnou idylkou, ale přesto si v něm lidé dokázali najít svoje „štěstíčko“, svoje „světýlko“ ukazující cestu. Vždyť komu mohlo vadit takové prosté dílo ze života obyčejných lidí, tak mistrně Němcová svoji knihu vystavěla, a vidíte, občas vadilo!

Nedá mně to, abych se nezastavil ještě nad jednou věcí, a to jsou dohady o narození a původu Barbory Panklové. Přečetl jsem řadu knih (Ivanov, Sobková, Polák atd.) a přiznám se, že moc těm historkám nevěřím, ale i kdyby se Němcová narodila v německém prostředí, pro mně zůstane největší českou spisovatelkou, protože psala ČESKY. Jsem rád, že na ni národ nezapomněl v anketě Největší Čech, i když jsem jí přál lepší místo než na konci první desítky (na Němcovou si vzpomeneme vždycky, když platíme pětistovkou). A vidíte další z paradoxů, Němcová, která měla s platidly problémy, stále se jí nedostávaly, se najednou ocitá na bankovce významné hodnoty. Ale vraťme se ještě jednou k Největšímu Čechovi. Vždyť kdybychom vyhodnotili anketu jen z pohledu ženské populace, stala by se Božena Němcová největší Češkou !

Tak trochu se zapomíná ve světle Babičky, že Němcová je autorkou celé řady dalších knih, a to si musíme uvědomit, že zemřela velmi mladá (1820 -1862). S jejími pohádkami se zcela určitě setkalo každé dítě, zfilmované příběhy Divá Bára, V zámku a podzámčí viděla také velká většina národa. Němcová je prostě v nás, ať chceme či nikoliv, ať se bráníme či ji spontánně přijímáme. Jsem dvojnásob rád, že při procházce Babiččiným údolím jsme potkávali davy lidí, především rodičů s dětmi. Zaslechli jsme vyprávění o Viktorce (zajímavé je, že Viktorka děti zajímá ze všeho nejvíc), jak je reprodukuje rodiče dětem, podle svých zážitků z četby či z filmového plátna.

A i když život Boženy Němcové neměl mnoho veselých stránek, psala Babičku po úmrtí milovaného syna Hynka, zanechala nám po sobě trvalou hodnotu, na kterou se nezapomnělo ani za 150 let. K Babičce a jejím knížkám se utíkali lidé schovávat v dobách těžkých, třeba za 2.světové války vyšla v roce 1940 Babička v rekordním počtu dvaceti devíti (!) vydání a o rok později dvanáctkrát.

Na závěr se ztotožním s režisérem Zdeňkem Troškou, který na jedné besedě řekl, že má strašně rád film s Libuškou Šafránkovou v roli Barunky, ale že se na něj nedokáže dívat, neboť by jej celý „prořval“! Přiznám se, že jsem na tom podobně.

Výlet do Ratibořic byl příjemný, počasí vydrželo a v batohu jsem si přivezl památné vydání Babičky s Kašparovými ilustracemi, i s tím obrázkem, kde za okny stojí stín černého myslivce (jako dítě jsem se jej bál). Doufám, že se do míst, kde vznikala „česká národní bible“ zase někdy podívám. Když jsme v České Skalici nasedali do autobusu a dívali se na pomník slavné spisovatelky na náměstí, napadlo mě, že Božena Němcová nikdy nezemře, alespoň duševně, zůstane symbolem ženy, jejíž pozemská dráha byla těžká, ale zanechala po sobě řady čtenářů a obdivovatelů, mezi které se skromně řadím i já : „Šťastná to žena!“

Václav

1.ŘEHEČSKÝ STMELÁČ

Po úspěšných čtyřech ročnících stmeláče u Prochora, ten poslední v červnu 2005, se začala rodit nová tradice - LIS tentokrát zavítal do Řehče, mého skoro rodiště. V pátek 15.července se k večeru sešlo nebo sjelo do Řehče č.5 sedm nejvěrnějších LISáků (dalo by se říci sedm statečných) - Monika Eberlová, Martin Žantovský, Eva Jebavá, Dana Beranová, Jana Benešová, Bohumír Procházka a já. Úvod celé akce obstarala demonstrace na Velkém řehčeském náměstí, jménem Sdružení rodáků a přátel Řehče jsem v jejím úvodu promluvil a po té zazněly u tzv. Bradíkovy lípy z úst předních básníků a prozaiků Řehčeského hejtmanství básně opěvující krásu, slávu a velikost naší milované velkoobce Řehče. Vystoupení byla přerušována hlasitými pokřiky typu: „Ať žije Řehče! Ať žije Franc! To je vono!“ atp. Na závěr demonstrace se vydal průvod účastníků po naší velkoobci, aby si prohlédl krásy Řehče. Navštívili jsme nejen Jižní předměstí, ale třeba i splav, který je momentálně v rekonstrukci.

Následně se účastníci přesunuli do čp. 5 u VáclaVa, kde v 19 hodin byl zažehnut Prochořem oheň 1.řehčeského stmeláče. Vedle konzumace (špekáčky, pivo, víno a další suroviny), pod kterými se prohýbaly stoly, resp. stůl, se mluvilo o všem možném, o akci v Chotěboři, o Sobotce, dovolených, ženských (zvláště o Ludmile) atp.

Vydařená akce by trvala déle, kdyby kolem 23:00 nezasáhla vyšší moc. Nad Řehč se přihnala bouře. Hromy a blesky létaly kolem a nám nezbylo nic jiného než se rozejít. Bohužel, na noc zůstali pouze Monika a Martin, když nepočítám mě jako domácího. Takže třeba zase za rok v Řehči, ale musíme sehnat nějakého vlivného strýčka na ministerstvu počasí. Stmeláči zdar a Řehči zvláště! VáclaV

VÍTE, ŽE ...

- V neděli 31.července 2005 v 10:15 hodin odvysílal Český rozhlas regionální vysílání Hradec Králové reportáž Vladky Matějkové z večera na jičínské bráně (7.července 2005) Ze Tmy aneb Toužím po touze. V pořadu vystoupili M.Eberlová, B.Procházka, V.Teslík, M.Žantovský a V.Franc.

- Josef Jindra vystoupil na Šrámkově Sobotce se čtením o malíři Josefu Jírovi (společně s panem Samšiňákem). V Nových Pojizerkách vyšla jeho povídka Chvála hlíny a následně epigram Právní jistota. O jeho tvůrčím elánu svědčí i báseň Humprecht uveřejněná v březnovém čísle Od Ještědu k Troskám. VáclaV

LÁSKA KVETE V KAŽDÉM

Stály na stanici a čekaly na autobus. Smály se vesele a srdečně si něco vyprávěly. Podle letmých doteků a hlubokých pohledů se dalo soudit, že k sobě mají velmi blízko. Matka s dcerou ? Sestry ? Dobré přítelkyně ? Bylo cítit, jak se nechtějí rozloučit. Nervózně vyhlížely autobus a obě si jistě přály, ať ještě nespěchá. Přijel včas, přesně podle jízdního řádu. Šofér vystoupil a pomohl ostatním naložit zavazadla. Počkaly, až všichni nastoupí a užívaly si poslední vteřiny do odjezdu v objetí. Pak se dlouze políbily. Ruka přešla pěkně tvarovaný zadeček. Ruka té druhé odhrnula neposlušný pramínek vlasů, který si našel cestu přes oko.

„ Určitě zavolej,“ špitla a nastoupila. Šofér, který sledoval celou, až trochu dojemnou scénu z povzdálí tiše a diskrétně, zavřel zavazadlový prostor. Když procházel kolem tmavovlásky, pokývl hlavou, usmál se a řekl: „ Sluší vám to spolu.“

„ Děkuju,“ řekla a dmula se pýchou. Pochopil je a přece neodsoudil. Usmál se. Uznal a přijal, že jsou jiné. „ Děkuju,“ usmála se a ukázala mu svoje krásné zuby. Láskva kvete v každém ...

(4.7.2005) Renáta Šťastná

49.ŠRÁMKOVA SOBOTKA

Neúčastnil jsem se celého programu festivalu v Sobotce, ale pouze v úterý 5.července jsem zavítal do rodiště Fráni Šrámka, abych se přesvědčil, jak vypadá letošní ročník. Přivítal mě déšť, ale jinak byla nabídka příjemná. V Šolcově statku jsem prohlédl výstavu packé výtvarnice Kateřiny Krausové a v sokolovně navštívil program věnovaný 150. výročí vydání Babičky Boženy Němcové. Vystoupila zde Hana Kofránková, (mimořadně její četba na pokračování Babičky v ČRo 2 - Praha mě před časem zaujala), s dvojicí hudebníků. Zaplněná sokolovna viděla zajímavě komponovaný program tvořený ukázkami z Babičky a z korespondence Boženy Němcové. Vystoupení gradovalo úmrtím babičky a posledními dny života nejznámější české spisovatelky nejen 19.století.

V sále České spořitelny vyvrcholila předáním cen literární soutěž Šrámkovy Sobotky. Soutěže se zúčastnilo i přes věkové omezení více prací než vloni (i víc než v roce 2001, kdy omezení nebylo). Stagnuje pouze třetí kategorie, kde je počet prací stále sestupný. Mezi oceněnými se objevovala spíše mně neznámá jména, ale byly zde i stálíci z minulých ročníků. V porotě zasedli Rudolf Matys, Veronika Forková a Stanislav Rubáš (poezie) a Jiří Dědeček, Vlasta Skalická a

Jan Vaněk jr. (próza) a Jindřich Francek, Věra Menclová a Pavla Jirková (historicko- vědní kategorie). Za porotu promluvili Rudolf Matys a Jiří Dědeček. Trochu mě překvapilo, že písničkář Dědeček zasedl v porotě prozaiků, spíše bych jen očekával u poezie. Mimochodem řekl zajímavou věc. Účastnil se podobných soutěží od svých sedmnácti do jedenácti let a nikdy nic nevyhrál.

Ve třetí kategorii jsem získal čestné uznání za práci o Jaroslavu Drbohlavovi. Po vyhlášení následoval program Chci být kýmsi čten, kde skupina mladých dívek a chlapců z hradeckého Impulsu četla oceněné práce. Program byl doplněn sextetem zpívajících dívek a žen. Musím říct, že ke čtení prací mám výhrady. Myslím si, že mnohdy by čtení samotným autorem možná bylo lepší. Chápu, že vybrat krátkou ukázkou z delší, hlavně prozaické práce, je problém, ale ani přednes práce u některých recitátorů nebyl zrovna ideální.

Organizátorům se podařilo po loňské premiéře opět vydat sborník vítězných prací, za což je chválím a ke kvalitě textů se ještě vrátím. Oceňuji, že tentokrát nechyběla jména účastníků a porotců ve 3.kategorii (vloni chyběla). Litoval jsem oceněné autory, neboť během čtení se sál vyprazdňoval a v závěru zůstali jen ti nejvěrnější, což je určitě škoda. Možná by se pořadatelé měli zamyslet a najít vhodnější termín pro prezentaci děl vítězných autorů, aby literární soutěž nezůstala Popelkou. Vzhledem k počtu zúčastněných by se dalo říct, že Sobotka věkovým omezením neutrpěla, ale ... měl jsem takový zvláštní pocit. Třeba na soutěžích jinde panuje přátelství jednotlivých autorů, znají se, vyměřují si svoje sbírky atp., tady byli autoři a autorky spíše pohrouženi sami do sebe, jako by se báli konkurence? A pak chybí publikum právě těch stále píšících „rakváčů“, kteří sice nevyhrávají hlavní ceny, ale tvoří ono tolik důležité podhoubí.

A pak se zamyslím nad projevem člena poroty poezie pana Rudolfa Matyse (text je uveřejněn ve sborníku). Přiznám se, že jsem jej zcela nepochopil. Porotce v poměrně obsáhlém vystoupení cituje řadu nedostatků, aby nakonec porota ocenila autory, u kterých jsem ony nedostatky objevoval. Nebo že by to byli jednoocí králové mezi slepými? A už vůbec nechápu, proč porotci vadí: citují: „posílají dokonce tytéž své příspěvky ‚rukama nohama‘ i do několika básnických soutěží najednou, to by ovšem zase rozhodně dělat neměli!“ (Proč???)

Úterní program Sobotky spláchl vydatný déšť a já společně s Josefem Jindrou spláchl všechno při čekání na autobus jedním pivem. Jsem zvědav, co organizátoři (chtělo by se napsat Sobotečáci, ale těch asi v organizačním štábu zase tolik není) vymyslí v příštím, jubilejním, 50.ročníku Šrámkovy Sobotky. Pokusím se opět aspoň na skok do města pod Humprechtem zavítat.

Václav

SBORNÍK SOUTĚŽE ŠRÁMKOVY SOBOTKY 2005

Jsem rád, že už podruhé se podařilo vydat z oceněných prací sborník, neboť je to jedna z mála možností, jak dostat texty ke čtenářům. Pochopitelně jsou mezi oceněnými autoři, kteří chystají nebo dokonce vydali vlastní knihu (např. Irena Václavíková).

Se zájmem jsem si sborník přečetl a musím říct, že mně někteří přispívatelé zaujali, u některých bych z rozhodnutím poroty polemizoval, ale soutěž je soutěž. Navíc můžou být ve sborníku pouze ukázky a nečetl jsem práce, které u poroty propadly.

Z poezie mě nejvíce oslovila Martina Chládková, především její báseň Prošedivělá. Cenu bych udělil i Nele Pliskové za Procházku starého muže. Zajímavá je i poezie Jindřišky Novákové. U ostatních bych váhal, nevím čím zaujala porotu Marie Zelbová (2.cena, 1.cena nebyla udělena)? Zajímavé jsou i krátké básně básničky Paflapé. Jediný mužský zástupce mezi oceněnými, Miloš Říha, mě neoslovil, stejně jako již vloni oceněná Marta Veselá – Jirousová, i když bych řekl, že proti loňské várce je určitě o krůček dál.

V próze již třetím rokem oceněný Radim Karlach (po bronzu a stříbru konečně 1.cena) s úryvek z práce Dům mě zaujal a potěšil. Oproti loňskému příspěvku, kdy jsem měl výhrady k počtu vulgarit, musím tentokrát zatleskat. Karlach je přesvědčivý pozorovatel, umí i s jazykem a jeho próza má napětí. Další medailisté, tentokrát mladí muži (Ondřej Hník, Libor Marek) mě nepřesvědčili, stejně jako Lucie Dudková či Milan Šťastný. Ovšem zcela u mě propadl autor poměrně dlouhého textu Jiří Karen (Modrá obloha). Líbila se mně Irena Václavíková (její próza Aneta) a podobně civilní a lidská próza Večerní večer Jany Jiráskové.

Opakuji, že to jsou pouze moje názory, se kterými můžete souhlasit či nikoliv (zájemcům o sborník sděluji, že jim jej rád zapůjčím). Celkově lze říct, že Sobotka má i přes věkové omezení soutěžících svoji dobrou úroveň. A doufám, že i v příštích letech se opět setkám se sborníkem, který bude mapovat stav české mladé tvorby! Václav

P.S. Udělal jsem si sám pro sebe malý test ještě před tím, než jsem začal číst letošní sborník. Položil jsem si otázku: Co si pamatuji z toho loňského sborníku? A zcela jednoznačně vyhrála próza Kryštofa Špidly Jáma (o nálezu mrtvé ženy v jednom zemědělském družstvu), tehdy oceněná čestným uznáním. A tak bych přál mladým autorům, aby vydrželi, aby se nestali pouze hvězdičkami, které jednou dvakrát zablikají a rychle zhasnou.

ALMANACH 2005 - MARYŠKA

Sympatický projekt připravilo občanské sdružení Maryška z Bohumíra (www.maryska.cz), především díky Jeanne a Janě Hornovým a Dagmar Čížkové. Všechny tři sestavovatelky, mimochodem Jeanne Hornová získala ocenění třeba i na Řehečské slepici, patří mezi autorky a příznivkyně literatury, a tak se rozhodly vydat Almanach 2005 zahrnující 46 (!) autorů a autorek prakticky z celé republiky. Povzbudivé je především to, že se sdružení neuzavřelo samo do sebe, nevydává si pouze vlastní tvorbu, ale dalo příležitost známým i začínajícím literátům.

V almanachu najdete většinou poezii a krátké prózy, ale podle mého názoru právě na nich je vidět, že i na malém rozsahu (většinou jedna strana A4), lze vystavět povídku, příběh, který čtenáře zaujme.

Z prozaických prací mě zaujala už výborně zařazená úvodní povídka Jaroslava Drlíka z Havířova Emigrace do světa fantazie. Nezklamala ani Jeanne Hornová svoji povídkou Vykupitel, kdy kněz zastaví mladé stopaře. Nejde o žádné moralizování a pointa příběhu je přímo kriminální. Výborná je i povídka Zory Šimůnkové z Prahy Muž a lucerna, vyprávějící o netradičním vztahu osamělého inženýra a lucerny na rohu ulice. Za pozornost stojí i povídka Tomáše Mlynkece z Bohumína Bárbí, kde v ženském podání líčí život běžné rodiny, vztahu ke zvířatům a právě narozené sestře.

V poezii je těch zdařilých prací více, nemohu je jmenovat všechny, a tak jen několik. Zaujaly mě dvě básně Václava Kumely z Českých Budějovic, Petra Musílka z Chotěboře, Jindry Lírové z Mělníka či Dáši Čížkové z Bohumína (především její Filozofie pro všední den).

Potěšitelné je, že i u začínajících básníků se najdou zdařilá místa, která jsou příslibem dalšího vývoje.

Potěšilo mě, jak sestavitelky rychle sborník vytvořily (přímo v rekordní době) a i když je „pouze“ scvaknutý sponkami, je graficky zdařilý. Dovolil bych si vytknout jednu věc, příště by bylo vhodné očíslovat jednotlivé strany.

Ale jinak ve mě sborník zanechal dobrý dojem, rád jsem si jel přečten (i se svými verši jsem se rád zúčastnil) a doufám, že přispěje ke zviditelnění autorů nejen moravskoslezského regionu, ale napomůže spolupráci autorů z ostatních spolků a klubů. Přeji všem, kteří se na almanachu podíleli hodně úspěchů, nenechat se odradit a vytrvat, aby v dohledné době vznikly další stejně vydařené sborníky!

Václav

OTEVŘENÝ DOPIS aneb MILÝ VÁCLAVE

Milý Václave,

„něbylo napysano, němoglo byt“, tak bych se asi vyjádřila v mém rodném nářečí ke stemovací komisi, kterou jsem prostě zazdila.

Ale přišla KOBRA a já jsem si báječně letně početla, prošmějdila PC a našla jsem následující skorku:

Samo domo

Nejsem typ, který by s každou bolístkou okamžitě běžel na středisko k obvodnímu a pouštěl žilou zdravotní pojišťovně, neboť nemám obvykle čas, a pak si myslím, že něco člověk musí vydržet, aby si tělo pomohlo samo. Ale déle trvající obtíže rozhodí moje vnitřní váhy natolik, že obyčejně více než týden nevydržím. Můj muž v podobných případech volí zcela odlišný postup s nepříjemným pnutím v domácnosti. Nejdříve se snaží zbavit neduhu jeho utláním pod heslem – o čem se nemluví, není. Pakliže se mysl přece jen divoce zmítá v nejistotě, přijde na řadu staříčká objemná kniha Domáci lékař, neboť příznaky běžných chorob zůstávají, jen medikamenty se mění. Problémem zůstává určení nemoci; kromě premenstruačního syndromu a poporodních komplikací může jít o cokoli. Ve třetí fázi následující telefonické konzultace s přáteli doktory bez rozdílů specializace, jen když zmiňovanou chorobu s úspěchem prodělali. Vzpomínám na zubaře, s nímž konzultoval problematiku pupeční kýly. Pokud selžou předcházející postupy, je třeba nasadit nejsilnější kalibr, jeho maminku, která mu umí promluvit do duše a vyloudit příslib nejbližší návštěvy odborníka. Až poté definitivně odchází k lékaři, aby zachránil, co se ještě zachránit dá. V ten okamžik vím, že můj muž KONEČNĚ pochopil, že ne vše se dá řešit způsobem samo domo. JANOVA

P.S. Podobnost s V.F. není čistě náhodná.

Na závěr možná nezaškodí trochu letní erotiky.

Afrodisiakum

Afrodisiaka jsou stará jako lidstvo samo, neboť tam, kde sex skomírá, vymysleli lidé prostředek, jak milostnou touhu znovu obnovit. Každá etnická skupina má své zaručené pomůcky. Někde musí vybit stáda určitého druhu zvířat, aby z jejich pohlavních žláz nebo rozemleté rohoviny připravili životabudič, který je opět přivede do milostné extáze. V našich zeměpisných podmínkách není třeba dlouze hovořit o

blahodárných účincích celeru, jahod se šampaňským, kvalitního vína nebo plodů moře. Každá dvojice jako tajemství střeží svůj osvědčený prostředek, jak si užít příjemna co nejlépe a nejdéle. O to více mě překvapilo upřímné vyznání přítele, který se na dané téma rozhovořil mírou nevídanou. "Víš, nejsem vyhraněný dolňák ani horňák, ženské se mi vždycky líbily tak nějak kompletně, ať byly černovlasé nebo blondýny. V současné době považuji za nejlepší afrodisiakum dobře vyzrálý, medově sladký fík," pravil a zasněně zíral kdesi mimo mě. "Zralý fík? Co na něm může být povzbudivého?" - "Správně dozrálý a sluncem naducaný plod na větvích stromů drží převisle na malé stopičce a má tvar prsu vyzrálé ženy, která už ví, co od muže chce a jak toho dosáhne. Abych řekl pravdu, zralé plody fíkovníku považuju za chuťovou, žaludeční a erotickou slast," zakončil krátkou přednášku a byl opět duchem nepřítomen... JANOVA

Tuž, Vaclave, šumne leto všem Lisakum a budu sa těšit ako male děcko na dudel na podzimnu slezINU v knihovni. JANOVA
P.S.

K ostravskému nářečí jsem se inspirovala knížkou Deník Ostravaka, napysal Ostravak Ostravski. Nářečí důvěrně znám, protože tak mluvila moje babička a celá její rodina z Nové Bělé

3. LITERÁRNÍ VYSOČINA V CHOTĚBOŘI

Literární Vysočina se konala v Chotěboři ve dnech 8. až 10.července 2005 a zavítala na ní řada osobností kulturní scény, autoři a příznivci psaného i mluveného slova. Nechyběl jsem ani já a z Jičína ještě Bohumír Procházka, který zavítal do Chotěboře již v pátek (já o den později).

Z jeho vyprávění jej z pátečního programu zaujal básník Jiří Kuběna, pozvánka Markéty Hejkalové z Havlíčkova Brodu na Podzimní knižní veletrh (7.-8.října, www.hejkal.cz) a především přednášky Pavla Janáčka (Literární brak) a dr.Jaroslavy Janáčkové (Korespondence B.Němcové). I v sobotu čekal na dvou scénách na návštěvníky bohatý program a i když někteří nahlášení nepřijeli (např. Mirek Kovářik, Zdena Lorencová), tak program měl svou úroveň a gradaci. Zajímavá byla četba překladatele a germanisty V.Slezáka Stepní vlk ze stejnojmenného románu Hermana Hesse či dramatizace povídek Zory Šimůnkové Můza v přednesu Moniky Zaťkové, T.Mastíka a V.Slezáka. Došlo i na představení literárních klubů a spolků (představil jsem jičínský LIS) a v autorských čteních Jičín zastupoval Prochor povídkou

Náhradní (očekává reakce, někteří ji sdělili přímo na místě, ale zaujala posluchače).

Nechyběla pochopitelně hudba a vystoupení harfenistky Zbyňky Šolcové, koncert písničkáře Petra Sedláčka a v sobotním závěru skupiny Pilgrim Pimle.

V sobotním podvečeru byly vyhlášeny výsledky literární soutěže, kde mě potěšilo, že mezi oceněnými bylo i několik autorů oceněných na Řehečské slepici (např. Michal Čagánek, Jiří Karban). Potěšilo mě, že jsem si čestné uznání odnesl i já za povídku Kořeny.

V průběhu celého dne byla příležitost na řadu diskuzí, prohlídku vystavených knih a brožur (event. jejich nákup), pozvánek na další akce. Mluvil jsem s řadou autorů a autorek (např. Jeane Hornová nabízí spolupráci s bohumínským sdružením Maryška, Jiří Řehounek zase s Polabským knižním veletrhem, mluvil jsem s členy Mělnického Pegasu, Markem Velebným a Janou Šlesingerovou z plzeňského ASON klubu, Ivo Harákem z Chotěboře, Jarmilou Maršálovou z Drnovic, Michalem Čagánkem o jeho knize Piktogramy, Matějem Thomkou z Martina, atp.)

Pochopitelně nechyběl ani hlavní organizátor akce Petr Musílek, před kterým smekám, neboť se mu společně s úzkou skupinou pořadatelů (především Zora Šimůnková a její rodina, Pavel Veselý, František Baďura a další) podařilo vytvořit zajímavý, různorodý a neformální festival. Potěšilo mě, že i já (potažmo Řehečská slepice a jičínský LIS) máme svoje místo na literární scéně. Vždyť koho by nepotěšilo, když jej potkávají lidé a říkají: „Vás znám ze Slepice!“ nebo „Z Jičína znám akorát pana France!“

Když končil nedělní program představováním dalších literárních klubů, měl jsem dobrý pocit a víru, že se do Chotěboře vrátím.

Václav

P.S.

Pokud měl festival nějaký nedostatek, tak to bylo CD vydané jako souhrn tří dosavadních ročníků, kde se měly objevit práce nejúspěšnějších autorů, výsledky soutěží a další náležitosti. Bohužel při jeho otevření jsem našel pouze několik souborů s neutříděnými texty, neúplnými přehledy vítězů (u posledního ročníku úplně chyběl) atp. Vrcholem bylo, když jsem našel svoje jméno a pod ním cizí báseň. Doufám, že organizátoři vše uvedou na pravou míru a v chystaném sborníku bude vše v náležitém pořádku. Byla by to škoda, kdyby jinak zdařilý festival byl připomínám tímto „nereprezentativním“ Céděčkem.

ŘEKNI MI, CO ČTEŠ ...

KALMANACH 2005/2006

Již třetí Kalmanach Kruhu autorů Liberecka (KAL) vyšel tentokrát u příležitosti 60.výročí konce 2.světové války. A právě tomuto výročí je věnována značná část sborníku. Většina příspěvků mapuje situaci na Liberecku v průběhu válečných let (např. Mária Karpašová – Liberecko v letech 1938-1945, Magdalena Bittnerová – Odsun Němců z Liberecka, Josef Staněk – Liberec po válce atp.). Zajímavé jsou i příspěvky pohledem německých autorů, kteří byli v době války dětmi, jedná se o příspěvky literárně ztvárněné (např. Eduard Nitsche – Skokem přes Sprévu, Angela Jursitzka – Vražednice panenek a já). Zaujal mě i článek Josefa Krále Jak vznikají legendy (o konci války; je zde zmínka i o událostech v Nové Pace) či Poválečné osudy Lužických Srbů Františka Vydry (že by otec našeho Pavla Vydry?). Z příspěvků neválečných je to potom článek Marka Sekyry Sběratelská vášeň Karla Šípka aneb Babičce je 150 let (viz můj úvodník dnešní Kobry).

Liberec byl za války hlavním městem odtržených území, později nazývaných Říšská župa Sudety, a tak se jeho osud v mnohém liší nám známým místům a krajům ve vnitrozemí. O to je zajímavější číst a porovnávat události na Liberecku a u nás. Uvědomil jsem si, rozdílnost vnímání a pohledů nás Čechů a Němců (viz již vzpomínané povídky) a jejich dnešní postoje a pohledy do budoucnosti.

Myslím si, že Kalmanach 3 přispěl výrazně k tomu, co napsal PhDr.Karel Plocek, odborný psycholog a překladatel, v Hostu č.8/2004 na str.113 v článku Masivně hnědá minulost našich krajanů:

„Jako překladatel, mimo jiné z němčiny, usiluji po dlouhá léta o opravdové smíření, které předpokládá oboustranné uznání viny a odpuštění.“

Kalmanach přináší i ukázky z tvorby současných libereckých autorů (např. Otto Hejnic - Rujana, severní princezna, Jan Šebelka – Ozvěny dne, Eva Koudelková – Tři pověsti z Frýdlantska, Ludvík Středa – Z nové tvorby pro děti, Marek Sekyra – Básně atp.)

Celé dílo je vkusně a graficky zdařile upraveno Romanem Karpašem, patří mu, stejně jako sestavovatelům (Janu Šebelkovi, Luboši Příhodovi) a všem ostatním, kteří přiložili ruku k dílu, můj dík a obdiv. Nechť neutuchá aktivita libereckých autorů a autorek, nechť nevysychají prameny sponzorských darů a příspěvků, neboť i já se už dnes těším na další Kalmanach, tentokrát s pořadovým číslem čtyři.

Václav

TO JE PROSTĚ ON ...

Červencové odpoledne. Taneční parket. Stojí tam úplně sám a netrpělivě vyčkává až přijde ta chvíle. „Maminko, kdy už půjdeme, chci si zatancovat,“ škemral od samého probuzení. Konečně! Rána do bubnu. Jeho tělem projel jakýsi výboj. A další. A další. Buben odměřil první čtyři takty a přidaly se ostatní nástroje. Jeho nožky podupávají do rytmu a tělo se rozkývalo jako by bylo z gumy. Přestal vnímat všechno okolo. Náhěra ! Muzika, to je odjakživa jeho láska. Rytmus a melodie. Jako by se s tím už narodil.

„Kdy budete hrát?“ přiletěl o přestávce za bubeníkem. Nechápe, že i kapela potřebuje oddech. V další sérii si vodil tanečnický. Slečny, paní, pány, bylo mu to jedno.

A každý šel. Nemohl odolat kouzlu neunavitelného tanečníka. Jen jednou z parketu utekl a schoval se za mámu. To bylo, když si vybral silnější brylátou dámu s velkým úsměvem, která proti němu šermovala rukama a v závěru mu řekla, že žere jenom maso. Utekl a kdykoli ji viděl, byl ustrašený.

„A zahrajete mi taky mašinku ? “ přišel za kapelníkem, když už venku byla tma.

„Prosím...“ žadonil očima a dlaně připlesknul k sobě v jasné pochopitelné gesto. Zpěvačka se usmála. „Příští písnička je tvoje, kamaráde.“ A byla. Vyhlásili ji jako jeho sólo, lidi kolem něj udělali hada a poskakovali v rychlém tempu kolem něj. Oči mu svítily a celý svět zmizel. Byl jen on a muzika a pohled zabodnutý do bubnů.

„Děkuju,“ pošeptal bubeníkovi, když se za ním pak vyškrábal na pódium. Zpěvačce dal pusu. Všichni se bavili. Náhěrné červencové odpoledne.

Po třech hodinách nepřetržitého tance a pohybu ho máma uložila do postýlky, dala mu pusu a řekla, že je na něj moc pyšná. „ Proč?“ ptal se a žmoulal si oči. „Protože jsi tak krásně tancoval, broučku. “

„Ale já neumím tancovat, maminko,“ řekl bezmála tříletý chlapec, který se přitulil k medvídkovi ve voňavé postýlce. Těsně před tím, než odplul do říše snů ještě zamumlal : „Já jsem se nerozloučil s tím pánem u bubnů...“ Chtěla ho opravit že u bubnů, ale modrá očka se zavřela a dost možná, že protancoval celou noc ...

(9.7.2005) Renáta Šťastná

SOUTĚŽE

„TAJEMNO, EXPERIMENT, KURIOZITA aneb má poezie vůbec nějaké hranice?“!

Aktivní literární skupina Blue World spolu s agýsty Josefa Musila vyhlašuje minisoutěž na téma „TAJEMNO, EXPERIMENT, KURIOZITA aneb má poezie vůbec nějaké hranice?“! Podmínky soutěže: Do soutěže jsou přijímány všechny příspěvky, vážné i nevážné, básnické i prozaické, na téma „tajemno, experiment, kuriozita“, rozuměj tedy literární díla nevšední, kuriozitní, experimentující, záhadná, tajemná, hlavu lámající, atd ... Počet příspěvků jednoho autora není nijak omezen, do soutěže se však přijímají jen jednotlivá díla, nikoli celé knihy či sbírky! Příspěvky se zasílají pouze emailem na: veronika@blueworld.cz (Veronika Vlachová) nebo agrevue@agrevue.com (Josef Musil). Příspěvky v přílohách jsou přijímány pouze v běžných textových formátech (doc, rtf, txt). Mail s příspěvkem je potřeba doplnit o (umělecké) jméno autora a funkční kontaktní email!!! Uzávěrka soutěže je 25.09.2005. Příspěvky, které se k datu uzávěrky nepodaří doředit s autorem, nebudou do soutěže přijaty. Nejlepší příspěvky budou vybrány a čteny na stejně tematicky laděném večeru na počátku října. Nejoriginálnější příspěvky budou odměněny věcnou cenou a diplomem - mimopražskému vítězi bude možné vše po domluvě zaslat poštou. Odkazy na: www.blueworld.cz, www.agrevue.com .

Veronika Vlachová

Literární Vysočina 2006

Sdružení organizací Literární Vysočina vyhlašuje další ročník literární soutěže festivalu v kategoriích próza a poezie. Soutěž není omezena věkem účastníků. Soutěžní práce musí splňovat následující podmínky: v kategorii poezie maximálně 5 stran textu, v kategorii prózy maximálně 15 stran textu (velikost písma 12, ve standardním provedení bez grafických úprav). Texty zasílejte pouze v elektronické podobě, a to e-mailem na adresu: L.Soutez@seznam.cz .

Nezapomeňte uvést také poštovní adresu, rok narození a telefonické spojení na mobil i pevnou linku ... Práce se přijímají v termínu od 1.října 2005 do 31.ledna 2006. Odesláním textu do soutěže dáváte současně souhlas s jeho použitím v rámci festivalových aktivit a propagace akcí Klubu Literární Vysočina. Výsledky soutěže budou vyhlášeny na festivalu Literární Vysočina v červenci 2006 v Chotěboři. Bližší datum bude včas oznámeno na www.literarni.vysocina.cz , www.leonet.cz/petrmusilek a www.zorasimunkova.wz.cz . Součástí festivalu bude předčítání vítězných textů.

DNY POEZIE NA POČEST K. H. MÁCHY

Vážení přátelé, opět po roce bychom touto cestou rádi vyzvali všechny, kdo rádi nejen píše, ale ve svém okolí pořádají i literární večery, autorská čtení, výstavy poezie, literární soutěže atd., aby se připojili již k sedmému ročníku Dne poezie, který se každoročně koná na počest narození K. H. Máchy. Podstatou Dne poezie je šíření poezie mezi současnou veřejností. Na mnoha místech v naší republice pořádají ve stejné chvíli milovníci poezie své vlastní poetické akce - vyjádření poezie přednesem, pohybem, malbou i jinými výrazovými prostředky. Vzhledem k tomu, že se ke Dnu poezie každoročně připojuje více a více jednotlivců i organizací (mezi nimiž jsou například národní kulturní instituty, PEN klub, školy, knihovny, divadla, básnické spolky, literární kluby aj.), byl rozšířen z původního dne (K.H. Máchu *16. listopadu) na týden, tento rok se akce budou konat ve dnech od 10. 11. 2005 do 16. 11. 2005. Akcí Dne poezie si každoročně všímá řada médií - tisk, rozhlas, většinou proběhne krátký dokument z akcí v televizi, program všech zúčastněných je vytištěn na plakáty v počtu 7000 kusů, které jsou pak vyvěšeny na různých místech v řadě českých měst. Letošní sedmý ročník nese podtitul "Poezie v sedmém nebi". Věříme, že toto téma bude pro Vás další tvůrčí inspirací. Pokud budete mít zájem se v tomto roce Dne poezie zúčastnit, prosíme o zaslání popisu Vaší akce (den, místo, čas, popis Vaší akce) emailem prostřednictvím níže uvedeného formuláře a to nejpozději **do 20. září 2005.**

Za pořadatele se budou těšit Bernie Higgins - Poezie pro cestující, beahiggins@hotmail.com, Zora Šimůnková - pořadatelka řady literárních čtení, simunkov@prf.cuni.cz, tel.604 410 915, Martin Zborník - kulturní magazín www.Totem.cz, martin@totem.cz, tel. 736 606 095.

DŮLEŽITÉ OD VÁCLAVA

Tak první věc: Ozval se Marek Velebný z Plzně ohledně akce na Slovensku a má tento dotaz: „... *chtěl bych se zeptat Jičíňáků zda budou chtít dělat příští jaro u nich nebo máme zkusit vzít štafetu v Domažlicích a snad i se spoluprací s Plzní?*“ Co vy na to?

A druhá věc je od Zory Šimůnkové a týká se akce na počest K.H.Máchy (viz výše). Jde o to, zda se připojíme a uspořádáme nějakou akci či nikoliv. Měl jsem nápad, že bychom mohli zkusit udělat večer české poezie 19.století, kdy by každý z nás, kdo by se chtěl zúčastnit), představil jednoho autora dle vlastního výběru a pochopitelně na závěr by přišel Máchu. Popřemýšlejte a zájemci ozvěte se! Václav

P.S. Děkuji všem, co se zatím ozvali. Těším se na další náměty!

NOVÁ PODOBA INTERNETOVÉ KOBRY

Ačkoli to zřejmě nikoho nezajímá, sděluji vám to, abych měl čisté svědomí, že jsem to nezamlčel: Internetové centrum Kobry na adrese www.kobra.zde.cz dostalo novou podobu. Více interaktivní a snad i zajímavější, páč do ni hodlám občas přidávat nějaké informace, aby to mělo vůbec nějaký smysl a nebylo to pro ostudu. Zapojit se může každý, páč na titulní straně je možnost ihned přidat příspěvek. Snazší už to být nemůže. Naložte s touto informací po svém aneb jako bych řekl: ignorujte ji. Děkuji za bagr. Bagr. www.kobra.zde.cz

Předseda Sdružení rodáků a přátel Řehče Václav Franc pronáší silně emotivní projev u tzv. Bradíkovy lípy na demonstraci v pátek 15.července 2005 na Velkém náměstí v Řehči. Vystoupení bylo přerušováno hlasitými skandovanými pokřiky typu: „Ať žije Řehče! Ať žije Franc!“

KOBRA

Kulturní občasník regionálních autorů
Vydává Literární spolek při Městské knihovně v Jičíně jako interní tiskovinu.

Připravil : Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka
Ročník 6. Číslo 8. Srpen 2005 .

(15. srpen 2005)

www.kobra.zde.cz